

Додаток
до проєкту рішення 45 сесії
Менської міської ради 8
скликання
21 лютого 2024 року № _

Звіт
про стан виконання Програми щодо попередження дитячої
безпритульності та бездоглядності, розвитку сімейних форм виховання
дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування «Діти
Менщини»
на 2022-2024 роки за 2023 рік

Комунальна установа «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради – це спеціальний заклад, який проводить соціальну роботу з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.

Основна мета діяльності Менського міського центру соціальних служб - забезпечення надання базових соціальних послуг сім'ям/особам, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги на території Менської територіальної громади.

Інформація про центр як надавача соціальних послуг внесена до Реєстру надавачів соціальних послуг. Соціальні послуги надаються відповідно до Державних стандартів надання соціальних послуг. Центр діє згідно Законів України «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про протидію насильству», Постанови КМУ №800 від 03.10.2018 р. «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю», Постанови КМУ № 585 від 01.06.2020 р. «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», Постанови КМУ №587 від 01.06.2020 р. «Про організацію надання соціальних послуг» та інших нормативних актів.

Реалізація заходів центру здійснюється згідно з Програмою щодо попередження дитячої безпритульності та бездоглядності, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування «Діти Менщини» на 2022-2024 роки.

Сім'ям та особам, безкоштовно надаються послуги консультування, соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, соціальної адаптації, соціальної інтеграції та реінтеграції, екстреного (кризового) втручання, представництва інтересів, посередництва (медіації), соціальної профілактики, натуральної допомоги.

Отримувачами послуг центру є сім'ї, в яких є ризик соціального сирітства, особи та діти, постраждалі від насильства та жорстокого поводження, одинокі матері, в т.ч. неповнолітні, сім'ї, де один чи кілька членів мають інвалідність,

прийомні сім'ї та дитячий будинок сімейного типу, особи з числа дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування, постраждали від збройних конфліктів та тимчасової окупації, внутрішньо переміщені сім'ї, сім'ї, члени яких перебувають/перебували у конфлікті із законом, сім'ї, яких торкнулася проблема ВІЛ, сім'ї, де є алко/наркозалежні члени родини, сім'ї опікунів/піклувальників, сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини, та інші вразливі категорії.

Під час дії воєнного стану значно збільшилася кількість отримувачів послуг - внутрішньо переміщених сімей та постраждалих від збройних конфліктів та тимчасової окупації. Важливим аспектом роботи стало організація соціальної підтримки, надання гуманітарної, благодійної допомоги та психологічна підтримка таких сімей.

За 2023 рік центром проведено 210 заходів, якими охоплено 2004 особи. Надано соціальних послуг 2543 сім'ям, в яких виховується 2920 дітей. Послуги надані внутрішньо переміщеним особам - 169 особам, які виховують 134 дитини. З них послуг було надано: соціальної адаптації – 292 сім'ям, соціальної інтеграції – 19 сім'ям, екстренно кризового втручання - 12 сім'ям, консультування – 2542 сім'ям, соціального супроводу - сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах і сім'ям, де виховуються діти-сироти - 36 сім'ям, представництво інтересів – 208 сім'ям, посередництво - 148 сім'ям, психологічну допомогу отримали 586 осіб та надання натуральної допомоги (гуманітарна/благодійна) допомога – 1048 осіб. Щоденно центром приймаються заяви на отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. З липня місяця поточного року фахівцями із соціальної роботи було опрацьовано 1549 заяв від сімей щодо 2109 дітей, та в такій же кількості складено Актів оцінки потреб сім'ї та висновків з виїздами в сім'ї.

Особливої уваги потребують сім'ї, у яких батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків. Відвідування сімей та соціальна робота здійснюється у взаємодії з іншими суб'єктами соціальної роботи: службою у справах дітей, ювенальною превенцією, старостами, іншими суб'єктами соціальної роботи. Всі сім'ї, діти з яких перебувають на обліку служби як діти, які опинилися у складних життєвих обставинах, 100% охоплені соціальними послугами та перебувають на обліку центру. Центр вибірково перевіряє цільове використання коштів державної соціальної допомоги при народженні дитини та надає пропозиції про припинення у випадку нецільового використання. Припинено виплату 1 сім'ї. З метою попередження нещасних випадків та проведення профілактичної роботи щодо запобігання ухиляння від виконання батьківських обов'язків та запобігання потрапляння дітей до інтернатних закладів, всього за 2023 рік було здійснено 122 виїзди у 396 сімей, які перебувають на обліку центру як такі, що знаходяться у складних життєвих обставинах та потребують особливого контролю у наступні старостинські округи Менської територіальної громади: Бірківський, Блистівський, Величківський, Волосківський, Городищенський, Данилівсько-Садовий, Дягівський, Киселівський, Куковицький, Лісківський, Макошинський,

Осьмаківсько-Ушнянський, Покровсько-Слобідський, Семенівський, Синявський, Стольненський та Феськівський. Слід зазначити, що за 2023 рік центром, Службою у справах дітей, у деяких випадках із залученням поліції, було здійснено вилучення та відібрання дітей із 3 сімей, де виховувалося 6 дітей, які проживають на території Менської міської територіальної громади. Порівняно з попереднім роком – вилучення, відібрання дітей було у 6 сім'ях, де виховувалося 20 дітей. В деяких випадках вилучення було здійснено у позаробочий час. При відібранні, вилученні дітей завжди використовується автомобіль Менського міського центру соціальних служб з метою доставки дітей до закладу охорони здоров'я для тимчасового перебування, доставлення до інституційного закладу, притулків, які знаходяться в м. Прилуки «Надія», с. Хмільниця та інших закладів Чернігівської області.

Фахівцями, які вели випадки, готуються інформації про сім'ї, де не виконуються батьківські обов'язки, для розгляду на комісії з захисту прав дітей, центр в обов'язковому порядку подає матеріали для підготовки позовів про позбавлення батьківських прав, надає соціальні послуги батькам, які виявили намір відновитися у батьківських правах.

Завдяки співпраці центру з Благодійним фондом «Центр соціального розвитку «Міст», яким було проведено 10 безкоштовних занять із психологом Альоною Слободою за програмою Позитивного батьківства, яка спрямована на розширення прав та можливостей батьків та опікунів за допомогою практичних методів з метою подолання труднощів та розвитку стресостійкості своїх дітей. Даною програмою були охоплені опікунські, прийомні сім'ї, ДБСТ, сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах та інші категорії осіб. Всі учасники тренінгу по закінченні проекту отримали антистресові набори від БФ «Центр соціального розвитку «Міст».

Не менш важливим напрямком роботи центру є робота по запобіганню насильству. За 2023 рік до установи надійшло 150 повідомлень про психологічне, економічне та фізичне насильство від Відділення поліції №1 Корюківського РВП ГУНП в Чернігівській області, на які центром, згідно норм чинного законодавства, здійснювалось реагування невідкладно. За повідомленнями була проведена відповідна робота, а саме: консультації в телефонному режимі із жертвами насильства, запропоновані послуги центру, також були здійснені виїзди у сім'ї, де було вчинено насильство, фахівців із соціальної роботи із залученням психолога центру з метою надання допомоги жертві та проведення профілактичних заходів із кривдником, по деяким випадкам були складені акти екстреного кризового втручання, здійснений супровід таких сімей. По відпрацюванню даних повідомлень, тільки 12 випадків підтвердились, інші випадки несли характер сварки на побутовому рівні та непорозуміння. Повідомлення про насильство вимагає термінового реагування, особливо у випадках, де постраждали діти.

В рамках акції «16 днів проти насильства» була здійснена зустріч із представниками Відділу поліції, також на зустріч були запрошені постраждалі особи від насильства та кривдники. В ході зустрічі були обговорені всі форми насильства та запропоновані пропозиції щодо створення

вільного від насильства соціального простору. Також акція проводиться задля активізації діяльності державних установ та громадських організацій, щоб об'єднати зусилля щодо захисту прав людини, яка постраждала від насильства.

Соціальна робота обліковується згідно наказу Мінсоцполітики від 13.07.2008 р. №1005 «Про затвердження форм обліку з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах» та ведеться згідно технології ведення випадку. На час дії воєнного стану послуги можуть надаватися згідно акту надання послуг екстрено/кризово втручання. За звітний період установою отримано 1549 звернень, повідомлень, складено 1549 оцінок потреб сім'ї/дитини. На обліку центру перебуває 132 сімей, в них виховується 296 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. При наданні соціальної послуг, складено 12 актів екстрено/кризово.

Психологом центру та фахівцями був проведений курс «Самодопомога +», який розроблений всесвітньою організацією охорони здоров'я, як груповий курс управління стресом, який підходить для всіх випадків, коли є групи населення, що постраждали від вкрай несприятливих умов. Даний курс проводився для працівників КУ ММЦСС та учасників клубу «Здоров'я» при КУ «Менський територіальний центр надання соціальних послуг» Менської міської ради. Також планується охопити курсом ВПО.

Також працівниками КУ ММЦСС - психологом та фахівцем із соціальної роботи були проведені тренінгові зустрічі на тему: «Психологічне розвантаження дітей в умовах війни» в ЗЗСО Менської ТГ, в межах проєкту «Сприяння безпеці людей в Україні шляхом реагування на багатомісрну кризу, спричинену війною» за фінансової підтримки Уряду Японії та реалізується за підтримки ПРООН. Метою даних заходів було ознайомити учнів з поняттями «стрес» та «тривога»; навчити учнів ефективним навичкам самодопомоги в управлінні стресом та підвищити рівень їх стресостійкості під час стресових ситуацій.

Спеціалісти центру здійснюють первинний відбір, підготовку кандидатів у прийомні батьки, направлення на навчання, проходження перекваліфікації кожні 2 роки. За поточний рік було підготовлено 2 кандидати в опікуни та 2 сім'ї - кандидати у прийомні батьки та організовано проходження навчання кандидатами. 2 прийомні сім'ї було створено, в які влаштовано 6 дітей. Нова прийомна сім'я функціонує в с. Остапівка, що часто ускладнює процес відвідування та, звичайно, потребує транспортного забезпечення.

Всього під соціальним супроводженням центру перебуває 13 прийомних сімей, в яких виховується 23 дітей та 1 ДБСТ, де виховується 8 дітей. Згідно плану роботи установи, у Міжнародний день захисту дітей у Менському міському будинку культури були проведені дитячі розважальні заходи для дітей із сімей внутрішньо переміщених осіб та дітей, які втратили одного із батьків військовослужбовців. У ході заходу діти мали змогу подивитися театралізовану виставу та мультимедію, взяти участь у цікавому квесті, у майстер-класі від гончара Олега Луцука, у безпрограшній лотереї, отримати подарунки та інше за рахунок коштів КУ ММЦСС. На захід з програми були витрачені кошти на подарунки дітям в сумі 1900,00 грн.

З нагоди Дня Святого Миколая спільно з Менською публічною бібліотекою був проведений святковий захід «Добро і милосердя Святого Миколая» для дітей із сімей внутрішньо переміщених осіб, дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Дітям були вручені різдвяні подарунки, придбані КУ ММЦСС. На захід з програми були витрачені кошти на подарунки дітям в сумі 18055,00 грн.

З початку повномасштабного вторгнення агресора комунальна установа «Менський міський центр соціальних служб» була уповноважена забезпечувати розподіл гуманітарної допомоги, що надходить до Менської територіальної громади та безпосередньо до КУ ММЦСС. Тому важливим напрямом роботи центру стало надання гуманітарної /благодійної допомоги. Центр співпрацює з громадськими, благодійними організаціями, міжнародними фондами, з такими як: ГО «Іскра добра», ГО «Добрі ініціативи Менщини», Товариством Червоного Хреста України, Агентством ООН у справах біженців в Україні та ГО «КримSOS», БФ «Відродження», Дитячим фондом ООН ЮНІСЕФ, БФ «Право на захист», Норвезькою та Данською радами у справах біженців в Україні, БФ «Центр соціального розвитку «Міст», БФ «Рокада», ГО «Step-in», ГО «Чернігівський громадський комітет захисту прав людини», Фондом Міжнародної солідарності, Благодійним фондом Ukraine Alive 2022 та Чернігівським центром йоги, Міжнародною громадською організацією «CORUS International та іншими благодійниками, волонтерами щодо надання допомоги вразливим категоріям населення, в більшій кількості – внутрішньо-переміщеним особам. Завдяки співпраці з Корюківською районною організацією Товариства Червоного Хреста України, з якою комунальна установа підписала меморандум про співробітництво, за 2023 рік установа отримала продуктивні набори, гігієнічні, ковдри, постіль, рушники, матраци, постільні набори, посуд, дорослі та дитячі памперси, сухе молоко, питну воду, консерви, мило, батарежки, їжу для котів та собак, наповнювачі, буржуйки та інше для внутрішньо-переміщених осіб, які на тривалий термін залишилися проживати у громаді. Даною допомогою забезпечуються, в першу чергу, внутрішньо переміщені особи, багатодітні сім'ї, особи з інвалідністю та інші вразливі категорії.

Також установою було отримано від Благодійної організації «Благодійний фонд «Рокада» благодійну допомогу у вигляді памперсів для дорослих в загальній кількості 102 шт., якими були забезпечені жителі громади, які потребували такої допомоги. Від «Благодійного фонду молодіжної ініціативи «Надія» установа отримала дитяче харчування та підгузки різних розмірів для вразливих категорій населення. Центр мав можливість забезпечити дітей до трьох років нашої громади в безкоштовному отриманні дитячих памперсів та дитячого харчування. Такою допомогою було забезпечено 40 сімей.

Слід зазначити, що до Великодніх свят установа отримала від ГО «Добрі Ініціативи Менщини» великодні паски для сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. За підтримки Громадської організації

«Чернігівський громадський комітет захисту прав людини» у співпраці з Данською радою у справах біженців (DRC), спільно із Службою у справах дітей Менської міської ради до Великоднього свята сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах Менської територіальної громади, які перебувають на обліку центру, отримали безкоштовно продуктові набори. Завдяки співпраці з Громадською організацією «Іскра добра» за підтримки World Central Kitchen центр отримав набори насіння для внутрішньо переміщених осіб, сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах Менської територіальної громади. Даною допомогою було забезпечено близько 450 осіб.

За сприяння Менської міської ради установа отримала гуманітарну допомогу від Представництва Фонду Міжнародної Солідарності в Україні у вигляді взуття, шкарпеток, спальних мішків для ВПО та шкарпетки, спальні мішки для сімей військовослужбовців, які були роздані даним категоріям. Також установа отримала від БФ «Збережи Чернігів» благодійну допомогу у вигляді одягу, постільної білизни, рушників, кухонного інвентаря, дитячого харчування, засобів гігієни, памперсів дорослих та дитячих, ковдр та пледів. Дана допомога була роздана внутрішньо переміщеним особам та сім'ям, які перебувають у СЖО. У жовтні місяці поточного року установа отримала від ГО «Корус інтернешнл» ковдри (500 шт.), гігієнічні (500 шт.) та канцелярські набори (500 шт.) для внутрішньо переміщених осіб на їх дітей, які проживають на території Менської територіальної громади. Дана гуманітарна допомога була роздана.

Всього за 2023 рік установа надала соціальні послуги у вигляді гуманітарної допомоги 1048 особам/сім'ям.

Із серпня місяця 2023 року Менським міським центром реалізується проєкт «Забезпечення системного реагування на потреби дітей, які повернулись до біологічних сімей з інтернатних закладів, та дітей групи ризику», який реалізується Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) та ГО «Ліга соціальних працівників України». Метою проєкту є моніторинг та підтримка дітей та сімей через систему швидкого реагування на надзвичайні ситуації у сфері захисту дітей та надання соціальних послуг, запобігання вторинній інституціоналізації дітей. На сьогоднішній день фахівцями центру складено акти моніторингу умов життя і стану дітей, яких повернули з інтернатного закладу та сім'ї опікунів і виявлення первинних потреб. Також було підписано план індивідуальної роботи та визначено основні послуги, які потребують сім'ї. З 2024 року проєкт продовжується, який охопив інші родини, навіть із сусідніх громад. Наразі у таких сім'ях було здійснено оцінювання потреб та надання соціальних послуг дітям, які повернулися до біологічних сімей з інтернатних закладів та дітям групи ризику. Наразі відбулося знайомство з такими родинами, вивчення основних соціальних потреб, а також діти мали змогу отримати подарунки.

При центрі постійно функціонує «Пункт обміну речей, які були у вжитку», яким користуються сім'ї, які потребують допомоги. Пунктом було забезпечено близько 200 сімей громади з числа внутрішньо переміщених осіб, сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах та інші вразливі категорії осіб.

В центрі працює психолог, який може надати підтримку всім, хто її потребує. За звітний період психологом установи було надано соціальну послугу у вигляді психологічної допомоги 586 особам. Протягом року психологом КУ «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради, крім індивідуальних психологічних занять в установі для отримувачів послуг центру, проводилися тренінги у освітніх закладах для школярів, з них: у ОЗ Менська гімназія на тему «Згуртування учнівського колективу» з учнями 7 класів, після якого школярі отримали навички щодо формування і посилення загального командного духу, шляхом згуртування групи учнів; у Синявському ЗЗСО І-ІІІ ст. проведено профілактичний захід для учнів 3-го класу на тему «Правила поведінки для учнів» та «Безпечна поведінка на літніх канікулах» тощо.

Послуги фахівців центру безкоштовні.

Директор КУ ММЦСС

Тетяна ВИШНЯК